

Tanssikoulu 1st Step

**Toiminnallinen tasa-arvo-
ja yhdenvertaisuus-
suunnitelma 2018-2021**

Sisältö

1. Toiminnallisen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman lähtökohdat
2. Tanssikoulu 1st Step koulun tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman työ 2018-2021
  - 2.1 Toimijat
  - 2.2 Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman tilanteen selvittäminen
  - 2.3 Tavoitteet ja toimenpiteet
  - 2.4 Arviointi ja seuranta
3. Tanssikoulu 1st Stepin tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2018-2021
  - 3.1 Tasa-arvo ja yhdenvertaisuuden kartoittaminen
  - 3.2 . Tanssikoulu 1st Stepin tavoitteet ja toimenpiteet tasa-arvo ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi sekä häirinnän ehkäisemiseksi vuosina 2018-2021
4. Tasa-arvotyöstä ja yhdenvertaisuudesta tiedottaminen

1. Toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdeisvertaisuussuunnitelman lähtökohdat

Laki

Viranomaisten ja koulutuksen järjestäjien sekä muiden koulutusta tai opetusta järjestävien yhteisöjen on huolehdittava siitä, että tytöillä ja pojilla sekä naisilla ja miehillä on samat mahdollisuudet koulutukseen ja ammatilliseen kehitykseen sekä että opetus, tutkimus ja oppiaineista tukevat tämän lain tarkoitusta toteutumista. Tasa-arvoa edistetään koulutuksessa ja opetuksessa lasten ikä ja kehitys huomioon ottaen. (Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 5 §)

Viranomaisten, koulutuksen järjestäjien ja muiden koulutusta tai opetusta järjestävien yhteisöjen sekä työnantajien tulee ennaltaehkäistä sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuvaa syrjintää tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti. (Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 6 c §) Yhdenvertaisuuslain (1325/2014) 6§:n2 momentin mukaan koulutuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaitoksella on suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

OPH

Koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että vuosittain laaditaan oppilaitoskohtaisesti tasa-arvosuunnitelma ja yhdenvertaisuudensuunnitelma yhteistyössä oppilaiden ja henkilöstön kanssa. Suunnitelma voidaan sisällyttää osaksi opetussuunnitelmaa tai muuta oppilaitoksen suunnitelmaa. Toiminnallisessa tasa-arvo ja yhdenvertaisuudensuunnitelmassa tulee erityistä huomiota kiinnittää oppilas- ja opiskelijavalintoihin, opetuksen järjestämiseen, oppimiseroihin ja opintosuoritusten arviointiin sekä seksuaalisen häirinnän ja sukupuoleen perustuvan häirinnän ehkäisemiseen ja poistamiseen.

Vuosittaisen tarkastelun sijasta suunnitelma voidaan laatia enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan. (Määräys 63/0101/2015: Toiminnallisen tasa-arvosuunnitelman laadintavelvoite)

OPS 2018

Perusteissa sitouduttu sukupuolten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen useasta näkökulmasta.

- Perusopetus kannustaa yhdenvertaisesti tyttöjä ja poikia opinnoissaan. Jokaista oppilasta autetaan tunnistamaan omat mahdollisuutensa ja rakentamaan

oppimispolkunsä ilman sukupuoleen sidottuja roolimalleja.

- Perusopetus lisää tietoa ja ymmärrystä sukupuolen moninaisuudesta.
- Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo ovat perusopetuksen toimintakulttuurin kehittämistä ohjaavia periaatteita.
- Opetuksen tulee olla sukupuolitietoista. Jokainen Tanssitunti edistää sukupuolten välistä tasa-arvoa omalla tavallaan.
- Työtapojen, oppimisympäristöjen ja yhteistyökumppaneiden valinnassa kiinnitetään huomiota sukupuolittuneiden asenteiden ja käytänteiden tunnistamiseen ja muuttamiseen.

Yhdenvertaisuus tarkoittaa sitä, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia ja ettei ketään saa syrjiä esimerkiksi iän, ihonvärin, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Oikeudenmukaisessa yhteiskunnassa kaikilla on yhdenvertaiset mahdollisuudet kouluttautua ja kehittää itseään, saada palveluita ja edetä työuralla.

Yhdenvertaisuuslain 8§:n mukaan ketään ei saa syrjiä iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

2. Tanssikoulu 1st Step tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyö 2018-2021

2.1. Toimijat

Tanssikoulussa 1st Step koulussa tasa-arvotyön ja -suunnitelman koordinoinnista vastaa työtä varten perustettu tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusryhmä. Ryhmä tiedottaa henkilökuntaa ja käynnistää sovitut tasa-arvo ja yhdenvertaisuustyön vaiheet ja valvoo työtä, dokumentoi ja kokoaa arvioinnin. Tasa-arvokyselyjen toteuttaminen ja tarkasteleminen tavoitteiden asettamiseksi kuuluu myös ryhmän toimenkuvaan.

Tanssikoulu 1st Step koulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusryhmä 2018-2019:

Dany Reiner-Salonen, rehtori
Anna Salonen, tanssin opettaja
Reetta Kinnari, tanssin opettaja

Tasa-arvotyön toimijoita ovat oppilaiden lisäksi koulun tanssitasotiimit jotka suunnittelevat ja ideoivat eri vaiheissa tanssitunneilla tehtävää työtä. Oppilaat otetaan mukaan tähän työhön jo suunnitteluvaiheessa. Tasa-arvoryhmä vie työn vaiheet ja tilan koulun johtoryhmän käsiteltäväksi. Vanhemmille ja huoltajille tiedotetaan koulussa tehtävästä tasa-arvo ja yhdenvertaisuustyöstä.

2.2. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuuden tilanteen selvittäminen

Koulussa toteutetaan tasa- ja yhdenvertaisuuden arviolanteen selvittäminen kolmen vuoden välein. Koulun toimijat ovat valinneet lukuvuoden 2018- 2019 tilanteen selvittämisen muodoksi kyselyn. Kannatuksen saivat Opetushallituksen ehdotuksen mukaiset kysymykset esitettäväksi oppilaille hieman muokattuina. Opettaja avaa kyselyyn liittyvät käsitteet ennen sen tekemistä oppilaille. 7-10v. oppilaille opettajat tutkivat oppilaiden vastaukset tiimissä ja valitsevat kolme kehityskohdetta esille nousseista epäkohdista. 11v. oppilaiden sähköiset vastaukset tulkitaan tasa-arvotiimissä ja arvioidaan esille nousevat kehityskohteet. Tulokset esitellään henkilökunnalle ja päätetään, mitkä kohdat vaativat toimenpiteitä. 7-9v. kysely tehdään opettajan johdolla niin, että opettaja esittää kysymykset ja oppilaat ryhmänä vastaavat niihin suullisesti. Opettaja kirjaa vastaukset tai mielipiteet.

7-10 v. kysymykset ovat seuraavia:

- Onko koulu tasa-arvoinen ja yhdenvertainen?:
  - Kohteleeeko opettaja samalla tavalla tyttöjä ja poikia?
  - Kohtelevatko oppilaat toisiaan samalla tavalla sukupuolesta riippumatta?
  - Suhtaudutko itse samalla tavalla tyttöihin ja poikiin?
  - suhtaudutko samalla tavalla kaikkiin riippumatta alkuperästä, kielestä, uskonnosta, vakamuksesta, perheen suhteista, terveydentilasta, vammaisuudesta, seksuaalisesta suuntautumisesta.
  - Käyttäytisitkö tanssitunnilla toisin, jos olisit toista sukupuolta tai eri kansalaisuudesta tai muusta vähemmistöstä oleva oppilas.
  - Voitko tehdä niitä asioita, joista pidät?
  - Odotetaanko sinun tekevän asioita vain sen takia, että olet tyttö/poika/muun sukupuolinen tai muu oppilas?
  - Vaikuttavatko muiden mielipiteet valintoihisi?
  - Voitko olla oma itsesi tanssitunnilla?
  - Tunnetko olosi tanssitunnilla turvalliseksi?
  - Tuletko mielelläsi tanssitunnille?
  - Missä/milloin ei tunne oloasi turvalliseksi?
  - Pystytkö kertomaan opettajalle, jos sinua tai ystävääsi kiusataan?
  - Onko sinulla tanssitunnilla eri sukupuolta olevia kavereita tai eri laisia oppilaita ?
  - Miten tyttöjen ja poikien ystävyyteen suhtaudutaan?
  - Miten suhtaudutaan erikansallisuudesta, vammaisia olevan oppilaan ystävyyteen?
  - Millainen on mielestäsi tasa-arvoinen ja yhdenvertainen koulu?
  - Mikä tanssitunnilla erityisesti edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta?
  - Onko sellaisia ongelmia, joihin voisit vaikuttaa omalla toiminnallasi?
- Toivoisitko muutoksia tanssitunneille?

11v.- ylöspäin kysely tehdään sähköisesti ja kysymykset ovat seuraavia:

Viihtyvyyden, turvallisuuden ja koulun toimintakulttuuri:

- Tuletko mielelläsi tanssitunnille?
- Tunnetko olosi turvalliseksi tanssitunnilla?
- Tunnetko olosi hyväksytyksi tanssitunnilla?
- Pystytkö kääntymään opettajan puoleen, jos sinulla on huolia tanssitunnilla?
- Tanssitunnilla jokainen saa olla oma itsensä ja ilmentää sukupuoltaan haluamallaan tavalla onpa hän tyttö, poika tai muun sukupuolinen.

Opetus ja ohjaus:

- Olet kuluneen vuoden aikana kokenut, että
- oppilaan sukupuoli vaikuttaa siihen, miten opettaja kohtelee häntä.
- oppilaan sukupuoli vaikuttaa opintosuorituksen arviointiin.
- opettajat asettavat erilaisia vaatimuksia oppilaan sukupuolesta, vammaisuudesta tai kansalaisuudesta riippuen.
- kaikkia kannustetaan yhtä paljon sukupuolesta, vammaisuudesta ja kansalaisuudesta riippumatta.
- opettajat sallivat tyttöjen ilmaista mielipiteitään tunnilla.
- opettajat sallivat poikien ilmaista mielipiteitään tunnilla.
- opettajat sallivat eri kansalaisuudesta tai alkuperästä, uskonnosta, mielipiteestä, terveydentilasta, vammaisuudesta riippumatta ilmaista mielipiteitään tunnilla

Sukupuoleen tai erilaisuudesta kohdistuva häirintä tanssikoulussa:

- Oletko viimeksi kuluneen vuoden aikana kokenut tai havainnut
- sukupuoleen tai erilaisuudesta kohdistuvia ikäviä huomautuksia tai nimittelyä?
- vartaloon kohdistuvaa loukkaavaa, vihjailevaa puhetta?

- sosiaalisessa mediassa kuvia tai julkaisuja, jotka koit loukkaavaksi tai ahdistavaksi?
- epäasiallisia viestejä tai puheluja, jotka koit ahdistaviksi?
- lähentelyä tai koskettelua, jonka koit epämiellyttäväksi tai ahdistavaksi?
- muuta, jonka olet kokenut sukupuoleen tai kansallisuuden perustuvaksi tai seksuaaliseksi häirinnäksi?

Jos vastasit johonkin edellisen kohdan (Sukupuoleen tai erilaisuuden kohdistuva häirintä tanssikoulussa) kysymyksiin myöntävästi

- kohdistuiko häirintä sinuun?
- kerroitko häirintään syyllistyneelle, että hänen tulisi lopettaa ahdistavaksi tai epämiellyttäväksi koettu käytös?
- kerroitko asiasta koulun henkilökunnalle?
- syyllistyikö häirintään toinen oppilas?
- kuuluiko häirintään syyllistynyt koulun henkilökuntaan?

Jos kerroit häirinnästä jollekin koulun henkilökunnasta

- ryhtyikö hän riittäviin toimenpiteisiin asian selvittämiseksi?
- jatkuuko häirintä edelleen?

- Oletko itse koulussasi viimeksi kuluneen vuoden aikana syyllistynyt edellä kuvattuihin tekoihin?

Muuta:

- Oletko saanut tarpeeksi tietoa sukupuolten tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta koulussasi?
- Oletko kokenut sukupuolestasi tai kansallisuudesta haittaa koulussa?
- Käyttäytyisitkö koulussa toisin, jos olisit toista sukupuolta tai erilainen?
- Onko koulusi tasa-arvoinen ja yhdenvertainen?

2.3. Tavoitteet ja toimenpiteet

Oppilaille pidetyn kyselyn pohjalta tiimit, tasa-arvo ja yhdenvertaisuusryhmä nostavat esille kolme tavoitetta kolmen seuraavan vuoden ajaksi. Niillä pyritään korjaamaan kyselyssä esille tulleita epäkohtia. Opettajat vievät tiedot oppilaille ja ideoivat oppilaiden kanssa toimia, joilla esiin nousseita kysymyksiä voidaan käsitellä tanssitunnilla annetaan oppilaille tietoa tasa-arvoon, yhdenvertaisuuden liittyvistä asioista mm. nettisivujen avulla (esim. http://www.oph.fi/julkaisut/2015/tasa_arvotyö_on_taitolaji , <http://www.tasa-arvokasvatuksessa.fi/> , <http://seta.fi/materiaali>).

Oppilaiden ja opettajien ideat kootaan yhteiseen dokumenttiin.

Lukuvuoden 2018-2019 tilanne Tanssikoulu 1st Stepissä suunnitelmien toteuttamisen suhteen on se, että kyselyt oppilaille pidetään tammikuun alussa ja niiden perusteella valittujen tavoitteiden mukaisesti suunnitellaan toimintaa helmi- ja maaliskuun ajaksi. Tähän mennessä esille tulleita ideoita asian työstämiseksi oppilaiden kanssa ovat esimerkiksi seuraavia:

- Analysoidaan koulun tilankäyttöä, mitä tiloja tytöt ja pojat käyttävät. Tutkitaan sukupuolten tasa-arvon ideaa, mitä se tarkoittaa perheessä, tanssitunnilla, koulussa, yhteiskunnassa.
- Harjoitellaan itseä ja omaa koulunkäyntiä koskevaa päätöksentekoa esim. oppilasparlamenttityössä .
- Tutustutaan demokratian ideaan, tehdään tasa-arvoa edistäviä aloitteita.
- Otetaan selvää lähialueen ammateista. Huomioidaan, että hoitaja tai opettaja voi olla mies, teknisen alan edustaja voi olla nainen. Tutkitaan ja tehdään minielämäkertoja tasa-arvopioneereista eri aloilta.
- Tutkitaan mediatekstejä esim. sukupuolten tasa-arvon näkökulmasta. Tutustutaan mainonnan ja markkinoinnin sekä sosiaalisen median luomiin mielikuviin ja stereotyyppijoihin eri sukupuolien rooleista.
- Arvioidaan pelien ja/tai muiden verkossa olevien materiaalien käsityksiä sukupuolirooleista.
- Tutkitaan perinteisten klassikkokirjojen tai elokuvien sukupuolirooleja tasa-arvomieleessä (Hullunkuriset

perheet, Tähtien sota, Taru sormusten herrasta).

- Puhutaan verkkohäirinnästä ja ettei sitä tule sietää.

- Tehdään julisteita, lyhytelokuvia, sarjakuvia, prezejä tasa-arvon puolesta.

- Selvitetään, kenellä on puhetilaa tanssitunnilla. Miten puheenvuorot jakaantuvat? Onko sukupuolella merkitystä?

Oppilaat suunnittelevat haluamansa tavan esitellä työstämiään tasa-arvoasioita. Tulokset esitellään tanssitunneilla tasa-arvopäivän ja Minna Canthin päivän nimissä teemapäivänä.

Tasa-arvotyö jatkuu koulussa myös tämän projektin jälkeen. Oppilaan mahdollisuus vaikuttaa tanssikoulun toimintaan ja ilmaista mielipiteensä asemaansa liittyen edistää tasa-arvoa.

Koulun oppilaspäivät toteuttaa tätä tavoitetta. Oppilashuolto parantaa oppilaiden kasvua, kehitystä ja oppimisen edellytyksiä ja luo näin tasa-arvoa. Kodin ja koulun yhteistyössä vanhempainilloissa ja tapaamisissa keskustelu myös tasa-arvoasioista edistää avoimuutta. Opettajien ja henkilökunnan työ tanssitunnin häirinnän ennaltaehkäisemiseksi ja tilanteiden selvittämiseksi on tärkeää ja arvostettavaa.

2.4. Arviointi ja seuranta

Tasa-arvosuunnitelma on osa tanssikoulun lukuvuosisuunnitelmaa ja sitä arvioidaan samoin kuin muutakin toimintaa viimeistään lukuvuoden lopussa. Vuosittaiseen lukuvuosisuunnitelmaan kirjataan ko. vuoden tavoite tasa-arvoon liittyen. Toimintaa ja tuloksia arvioidaan lukuvuosisuunnitelmassa ja tuodaan esille toteutuiko suunnitelma ja miten koulu muuttui sekä annetaan ohjeita tulevaan.

Selvitys koulun tasa-arvotilanteesta toteutetaan kolmen vuoden välein. Toimenpiteiden toteutumista seurataan kuitenkin vuosittain.

3.1. Tanssikoulu 1st Step koulun tasa-arvo ja yhteisvertaisuustyön tavoitteet ja toimenpiteet tasaarvon/yhteisvertaisuuden edistämiseksi sekä häirinnän ehkäisemiseksi vuosina 2018/2021

Sukupuolten ja yhteisvertaisuus tasa-arvoa toteutetaan systemaattisesti ja määrätietoisesti koulun jokaisella organisaation tasoilla ja sen arjessa sekä organisaation omissa käytännöissä.

Kohde	Tavoite	Keino	Vastuut
Henkilökunta	Riittävä tietous sukupuolten välisestä moninaisuudesta	Koulutus Keskustelutilaisuudet	Henkilökunta
Tanssin valinnaisainevalinnat	Tasa-arvoa edistetään tanssiainevalinnoissa	Tanssinaineiden opettajat kannustavat kaikkia oppilaita oman aineensa opintoihin.	Tanssin valinnaisaineiden opettajat, oppilaanohjaaja
Oppilaanohjaus	Oppilaita ohjataan 2.asteen opintoihin ja ammatinvalintaan omien kiinnostusten mukaan	Kannustetaan tanssin valintaan omien kiinnostusten mukaan	Opettajat, oppilaanohjaaja

Arviointi	Arvioinnissa pyritään ehdottomaan tasa-arvoon.	Opetushenkilöstö tunnistaa arvioinnin mahdolliset tasa-arvo-ongelmat.	Opettajat
Opetuksellinen tasa-arvo	Opetuksessa edistetään tasa-arvoa. Jokaista kohdellaan tasa-arvoisesti	Opetushenkilöstö tunnistaa mahdolliset tasa-arvo-ongelmat opetuksessa.	Opettajat
Häirintä	Ei sallita	Toimintamallien mukaan	Opettajat, muu henkilökunta

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuustyön sisältö suunnitellaan tiimitasolla toiminnaksi sovittujen teemojen mukaisesti. Suunnitteluun osallistuu myös oppilasparlamentti. Tasa-arvotyön teemat ovat vuositasoittain seuraavat:

vl.	Teema	Tavoite	Suunnittelu	Toteutus
7	Erilaisuuden hyväksyminen	Itsensä ja toisen hyväksyminen.	7-tiimi, oppilaat	7-tiimi, muu henkilökunta, oppilaat
8	Omien rajojen suojeleminen	Itsearvostus ja omien rajojen tunteminen	8-tiimi, oppilaat	8-tiimi, muu henkilökunta, oppilaat
9	Omien vahvuuksien vahvistaminen ja tulevaisuuden suunnittelu omien kiinnostusten mukaan	Oppilas ohjautuu 2.asteen opintoihin omien kiinnostusten mukaan.	9-tiimi, oppilaat	9-tiimi, muu henkilökunta, oppilaat

4. Tasa-arvo- ja yhteisvertaisuustyöstä tiedottaminen

Tästä tasa-arvo- ja yhteisvertaisuussuunnitelmasta tiedotetaan koko henkilökuntaa ja oppilaita. Suunnitelmasta tiedotetaan myös sidosryhmiä.